

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 28. heinäkuuta 2023
(OR. en)

12234/23
ADD 4

Toimielinten välinen asia:
2023/0290(COD)

MI 669
ENT 172
CONSOM 295
SAN 475
IA 199
COMPET 800
CHIMIE 77
ENV 898
CODEC 1457

SAATE

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	28. heinäkuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	SWD(2023) 270 final
Asia:	KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA Oheisasiakirja EHDOTUKSEEN EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI lelujen turvallisuudesta ja direktiivin 2009/48/EY kumoamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2023) 270 final.

Liite: SWD(2023) 270 final

Bryssel 28.7.2023
SWD(2023) 270 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

EHDOTUKSEEN EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI

lelujen turvallisuudesta ja direktiivin 2009/48/EY kumoamisesta

{COM(2023) 462 final} - {SEC(2023) 297 final} - {SWD(2023) 268 final} -
{SWD(2023) 269 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä
Vaikutustenarviointi ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lelujen turvallisuudesta
A. Toimenpiteen tarve
Mikä on ongelma ja miksi se on ongelma EU:n tasolla?
Leluturvallisuudirektiivin arvioinnissa ¹ havaittiin useita puutteita, jotka liittyivät siihen, miten varmistetaan lasten korkeatasoinen suojelu leluihin liittyviltä mahdollisilta riskeiltä ja varsinkin haitallisten kemikaalien aiheuttamilta riskeiltä. Arvioinnissa todettiin myös, että EU:n markkinoilla on edelleen monia vaatimustenvastaisia ja vaarallisia leluja.
Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan?
Aloitteella pyritään parantamaan lasten suojelua haitallisimmilta aineilta ja vähentämään vaatimustenvastaisten ja vaarallisten lelujen määrää EU:n markkinoilla.
Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla (toissijaisuusperiaate)?
Leluturvallisuudirektiivillä yhdenmukaistetaan lelujen turvallisuutta koskevat säännöt kaikissa jäsenvaltioissa SEUT-sopimuksen 114 artiklan perusteella. Tällaisen direktiivin soveltamisalaa tai vaatimuksia on muutettava EU:n tasolla, jotta vältetään i) markkinoiden vääristyminen, ii) tuotteiden vapaan liikkuvuuden esteiden luominen tai iii) ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin suojelun heikentäminen.
B. Ratkaisut
Millä vaihtoehtoilla tavoitteet saavutettaisiin? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Jos ei, miksi?
Perusskenaariossa ei toteuteta mitään toimia, ja sen lisäksi vaikutustenarvioinnissa yksilöidään kolme toimintavaihtoehtoa kahden todetun ongelman ratkaisemiseksi. Ensimmäinen ongelma on tarve suojella lapsia paremmin haitallisilta kemikaaleilta ja toinen EU:n markkinoilla olevat monet vaatimustenvastaiset ja vaaralliset lelut. Lasten suojelemista haitallisilta kemikaaleilta koskevien vaatimusten vahvistaminen: Toimintavaihtoehto 1 a antaisi komissiolle valtuudet lisätä ja muuttaa kemikaalien raja-arvoja kaikissa leluissa. Toimintavaihtoehto 1 b on samankaltainen kuin toimintavaihtoehto 1a, mutta siihen sisältyy myös leluissa olevia haitallisimpia kemikaaleja koskevia yleisiä kielloja, joihin sallitaan poikkeuksia. Toimintavaihtoehto 1 c on samankaltainen kuin toimintavaihtoehto 1b, mutta siinä ei sallita poikkeuksia yleisistä kielloista. Monien vaatimustenvastaisten ja vaarallisten lelujen vähentäminen: Toimintavaihtoehto 2 a laajentaisi vaatimuksen kolmannen osapuolen suorittamasta vaatimustenmukaisuuden arvioinnista koskemaan leluja, jotka i) on tarkoitettu alle 3-vuotiaille, ii) on tarkoitettu suuhun pantaviksi ja iii) ovat kemiallisia seoksia. Toimintavaihtoehto 2 b edellyttäisi vaatimustenmukaisuusasiakirjojen liittämistä tuotteeseen digitaalisesti käyttämällä kestävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevan asetuksen (ESPR-asetus)² mukaista tuotepassia ja edellyttäisi myös tuotepassin esittämistä tullille; Toimintavaihtoehto 2 c yhdistäisi toimintavaihtoehtojen 2 a ja 2 b vaatimukset. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto on toimintavaihtoehto 1 b yhdistettynä toimintavaihtoehtoon 2 b. Toimintavaihtoehto 1 b parantaisi merkittävästi lasten suojelua haitallisilta aineilta ja rajoittaisi toimialalle aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia säätämällä poikkeuksista yleisiin kielloihin. Toimintavaihtoehtolla 2 b varmistettaisiin, että tullissa ilman tuotepassia esitettävien lelujen luovuttaminen vapaaseen liikkeeseen estetään automaattisesti. Lisäksi markkinavalvontaviranomaiset saisivat huomattavia lelujen tarkastuksiin liittyviä tehokkuushyötyjä. Näin ollen toimintavaihtoehtolla 2 b voitaisiin vähentää merkittävästi vaatimustenvastaisten

¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1852-Evaluation-of-the-Toy-Safety-Directive_fi

² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista ja direktiivin 2009/125/EY kumoamisesta (COM(2022) 142 final, 30.3.2022).

lelujen määrää EU:n markkinoilla. Muita toimintavaihtoehtoja, joihin sisältyi kolmannen osapuolen suorittama vaatimustenmukaisuuden arviointi, ei pidetty yhtä vaikuttavina tai tehokkaina; niiden arvioitiin lisäävän vaatimuksia noudattavien valmistajien kustannuksia muttei vähentävän merkittävästi vaatimustenvastaisia leluja.

Mitkä ovat sidosryhmien näkemykset? Mitkä toimijat kannattavat mitään vaihtoehtoa?

Toimialan sidosryhmät tukivat toimintavaihtoehtoa 1 a mutteivät vaihtoehtoa 1 b ja vastustivat voimakkaasti toimintavaihtoehtoa 1 c. Toimiala vastusti myös toimintavaihtoehtoa 2 a mutta kannatti toimintavaihtoehdon 2 b mukaista vaatimustenmukaisuutta koskevien tietojen digitalisointia. Jäsenvaltiot ilmaisivat selkeän tukensa kemikaaleja koskevien vaatimusten tiukentamiselle sekä erityisten raja-arvojen että tiettyjen aineiden yleisten lisäkieltojen osalta (toimintavaihtoehdot 1 a ja 1 b). Ne kannattivat toimintavaihtoehtoa 2 b. Ne tukivat myös vaihtoehtoa 2 a, mutta vähäisemmässä määrin. Kuluttajat kannattivat toimintavaihtoehtoja 1 b ja 1 c. Kuluttajat kannattivat myös tuotepassin käyttöönottoa (toimintavaihtoehto 2 b) sekä kolmannen osapuolen suorittamaa vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevan vaatimuksen laajentamista (toimintavaihtoehdot 2 a ja 2 c).

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?

Vaikutustenarvioinnissa katsotaan, että toimintavaihtoehto 1 b tuottaisi **merkittäviä terveyshyötyjä (240 miljoonaa–1,2 miljardia euroa vuodessa) pelkästään siten, että vältetään hormonaalisista haitta-aineista aiheutuvat terveyshaitat**. Toimintavaihtoehto 2 b toisi merkittäviä tehokkuushyötyjä markkinavalvontaviranomaisille. Siirtyminen **digitaalisiin tietoihin voisi johtaa toimialan 2,62–3,93 miljoonan euron säästöihin (keskimäärin 3,275 miljoonaa euroa) vuodessa**. Vaihtoehto 2 b toisi myös **toimialalle vuosittain 13–20 miljoonan euron säästöt**, jotka liittyvät markkinavalvontaviranomaisten tekemiin tarkastuksiin. Molemmat vaihtoehdot yhdessä parantaisivat lasten suojelua ja vähentäisivät vaatimustenvastaisten ja vaarallisten lelujen määrää ja parantaisivat näin sisämarkkinoiden toimintaa ja toimialan kilpailukykyä. Digitaalisiin tietoihin siirtymisestä saatavia 2,62–3,93 miljoonan euron vuosittaisia säästöjä pidettiin ”yksi sisään, yksi ulos” -periaatteen piiriin kuuluvina hallinnollisina säästöinä.

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)?

Yleinen kielto voisi vaikuttaa merkittävään määrään lelumalleja, joihin olisi tehtävä muutoksia tai joita ei voitaisi enää asettaa saataville, mutta poikkeukset rajoittaisivat tätä vaikutusta. Vaihtoehto 1 b voisi johtaa siihen, että **tuotteiden uudelleensuunnitteluun ja -kehittämiseen liittyvät kertaluonteiset mukautuskustannukset olisivat yhteensä 23,5–396,66 miljoonaa euroa. Vuotuiset testauskustannukset voisivat nousta peruskenaarioon verrattuna noin 7,31–11,70 miljoonalla eurolla**. Niiden tuotteiden osalta, joita ei enää voitaisi asettaa saataville, EU:n toimialan liikevaihdon perusteella **tämä vaihtoehto voisi vaikuttaa tuotteisiin 249–367 miljoonan euron arvosta³**. Tämän ei odoteta johtavan tämän kokoiseen markkinoiden suoraan supistumiseen, koska valmistajat siirtävät resursseja ja tuotantoa vaihtoehtoihin leluihin ja kuluttajat ostavat vaihtoehtoisia leluja. Poikkeusten pyytämisestä aiheutuvat kustannukset voisivat olla 100 000–300 000 euroa vuodessa. Toimintavaihtoehto 2 b voisi johtaa **18 miljoonan euron kertaluonteisiin hallinnollisiin kustannuksiin ja tämän jälkeen 10,5 miljoonan euron vuotuisiin kustannuksiin toimialalle**. Nämä kustannukset sekä poikkeusten hakemisesta aiheutuvat kustannukset kirjattiin hallinnolliseksi rasitteeksi, jotka korvautuvat osana ”yksi sisään, yksi ulos” -lähestymistapaa.

Mitkä ovat vaikutukset pk-yrityksiin ja kilpailukykyyn?

Toimintavaihtoehto 2 b antaisi pk-yrityksille mahdollisuuden hyötyä digiaikakaudesta. Se voisi myös vähentää sekä pk-yrityksiin että suurempiin yrityksiin kohdistuvaa rasitetta. Toimintavaihtoehdoilla 1 b ja 2 b olisi synergiavaikutuksia kilpailukykyyn parantamiseen. Vaikka vaihtoehto 1 b aiheuttaisi toimialalle kemiallisia aineita koskevien uusien vaatimusten noudattamiseen liittyviä kustannuksia, siihen liittyisi toimintavaihtoehdon 2 b mukaisia tehokkaita toimenpiteitä, joilla vähennettäisiin merkittävästi vaatimustenvastaisten lelujen aiheuttamaa epäreilua kilpailua. Tämä auttaisi säilyttämään sääntöjä noudattavien yritysten kilpailukykyyn leluolosuhteissa. Ilman toimintavaihtoehtoa 2 b vaihtoehto 1 b voisi lisätä vilpillisiä kauppiaita, jotka hyötyisivät vaatimustenvastaisten (ja usein halvempien) lelujen myynnistä.

³ Perustuu EU:n toimialan liikevaihtoon, joka oli alustavasti 6,56 miljardia euroa vuonna 2020.

Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?
Vaikka jäsenvaltioille saattaa aiheutua jonkin verran kustannuksia mukautumisesta tuotepassiin, niiden pitäisi aiheutua jo ESPR-asetuksen yhteydessä. Jos vaatimustenmukaisuutta koskevat tiedot ovat helposti saatavilla, markkinavalvontaviranomaiset saavat huomattavia tehokkuushyötyjä ja säästöjä.
Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?
Muita merkittäviä vaikutuksia ei ole havaittu.
Suhteellisuusperiaate
Parhaaksi arvioitu vaihtoehto ei ylitä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi. Haitallisimpiin aineisiin sovelletaan yleisiä kieltoja leluissa, mutta poikkeukset ovat mahdollisia. Tuotepassista aiheutuu alkukustannuksia, mutta se myös tuottaa säästöjä toimialalle ja tuo tehokkuushyötyjä viranomaisille. Se vähentää merkittävästi vaatimustenvastaisten lelujen määrää EU:n markkinoilla ja vahvistaa siten toimialan kilpailukykyä.
D. Seuranta
Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?
Asetusta tarkastellaan uudelleen viiden vuoden kuluttua.